Rollspels KOLLEKTIVET

Bourgeoisie
Ett spelexempel för två spelare
Från forumspel

Spelet hittar du HÄR

Johan Fahlvik Thilander spelar Karl Eckhart, Entreprenör
Max Wallinder spelar Gertrud Lehmann, Jurist

Berättelsen tar plats i Österrike-Ungerns huvudstad Wien, 1909

***

AKT I
Karl Eckhart, Entreprenör

Österrike-Ungern, 1909 - en tid för möjligheter, en plats för de företagsamma. En chans för Karl Eckhart, grundare av Wiens nyaste bijouterie Eckhardt & Uhren, att bevisa sin handlingskraft på den underbara marknaden.

Ett knappt halvår in och affärerna tar sig. Eckhardt gör det till sitt signum att bara handla med ett klientel som signalerar sofistikation och klass, något som den koketterande societeten har noterat - snart anses Eckhardt & Uhren vara en väl dold hemlighet som bara de mest finkänsliga vet att hitta till.

"Det är bra sällsamt", tänker Eckhardt som han står vid sin disk och putsar ett par nyinkomna fickur, "hur fantastisk marknaden kan vara. Det gäller bara att hitta på en efterfrågan som innan inte fanns, och vips så är man den ende med tillgången att sälja!"

Knappt hade han tänkt klart tanken innan en man stiger in i butiken - en man som det tog ett tag för herr Eckhardt att känna igen. Men visst var det Jakob Liebling, Karls gamla skolkamrat från studietiden på Wiens Universitet. Emellertid så var det inte samma, välklädda gentleman som Karl mindes - denna Jakob som nu stod framför honom var klädd i synbart begagnade och hoplappade kläder, hatten var från förra årets mode, och mannen hade något allmänt uppjagat över sin person!

Vad hade han väl här att hämta?

Jakob Liebling ser märkbart obekväm ut. Nervös kanske, eller orolig? Han flackar med blicken och har nåt ryckigt över sitt kroppsspråk. Herr Eckhardt mindes Jakob som en trevlig om än medioker man. Stora drömmar men med ytterst lite som talade för honom. Karl följer honom med blicken medan Jakob skärskådar diskar, hyllor och montrar. Karl börjar bli irriterad. Flera andra kunder har redan reagerat på Jakobs missklädsamma mundering och ett besuttet par verkar till och med ha lämnat butiken för att slippa vistas i samma lokal som honom. Kvinnan himlade tydligt med ögonen mot Karl när hon gick ut genom dörren. Tänk på butikens renommé!

Plötsligt kliver Jakob målmedvetet fram mot disken.

- Goddag, Karl! Minns du mig, Jakob? Vilket sammanträffande! Vi studerade vid universitet samtidigt. Härliga tider, va?, säger han och skrattar nervöst. Jag ser att du haft tur med affärerna. Tyvärr kan jag inte säga detsamma för mig själv men så är det, upp och ned, eller hur? Men nu vänder det för mig! Jag vet det. Träffat en flicka, förstår du. Vi ska förlova oss och vad passar bättre än att köpa ringen av min gamle gode vän, Karl va? Vad sägs om att hjälpa en gammal nationsbroder och sälja den här för halva priset?

Orden forsar nervöst ur Jakobs mun. Hur vågar han?! Tilltalar med förnamn, låtsas som att han inte visste om Karls butik, tillskriver affärens framgång turen, tenderar att förlova sig med en flicka med en simpel nysilverring samt öppet deklarerar påstådd vänskap för att pruta hutlöst? Skandalöst!

Herr Eckardt, alldeles vit i ansiktet, ser sig omkring i affären, ger ett nervöst leende till de kunder som intresserat betraktar scenen som har uppstått.

Hur ska han ta sig ur detta? Han kan ju inte ge sin gamla studiekamrat rabatt enkom för att de en gång suttit i samma föreläsningssal - visst inte! Om han gör affärer - till reducerat pris inte desto mindre - med denna vagabond så riskerar hela hans affärsidé att gå om intet! Men samtidigt - - - hur skulle det se ut om han bara gav denna man kalla handen, utan någon välgrundad förevändning, ja utan någon finess? Frimodighet och givmildhet är - gud have nåd - fashionabelt i de övre kretsarna, och Karl riskerar att se ut som en simpel småborgare!

Men så väcks en tanke hos Karl, en utväg ur denna genanta situation.

- Min käre Jakob, säger en nu samlad herr Eckardt, visst minns jag dig, hur skulle jag kunna glömma! Vi satt ju alltid tillsammans under lektor Ostrows - Gamle Höknäsa som vi kallade honom - lektioner. Men, min käre Jakob, jag tror visst att du har glömt den gamle hökens läxor! Minns du inte hur han brukade säga "Ge en man en sedel och han köper en sejdel öl - ge honom en aktie och se honom investera i ett bryggeri!". Nå, älskade gamle Liebling, jag tror nog att jag skulle göra dig en otjänst om jag lät dig komma så lätt undan, att du inte själv ska få känna av nöjet i att göra marknad på marknadens egna premisser. Skulle jag, här och nu, ge dig ett rabatterat pris - eller ännu bättre, ringen alldeles kostnadsfritt - vilken läxa skulle du då ha lärt, som du senare skulle kunna dra nytta av när du själv ska komma upp dig i samhället? Så nej, min vän, jag ger dig inte denna ring, men något ännu dyrbarare - en påminnelse och en chans till omtentamen i lektor Ostrows gamla visdomar! Jag önskar dig därmed all lycka, i såväl kärlek som din strävan uppå marknadens rättvisa stigar!

Efter detta anförande, som Eckhardt medvetet låtit uttala med röst kraftig nog att fylla lokalen, ser han sig omkring i sin lilla butik. Och se, kunderna och deras fruar ser på honom med beundran och gillande. Han har både ring och rykte i otadligt skick.

Det faller en skugga över Jakobs ansikte. Ögonen blixtrar till svart. Repliken är dräpande och det vet de båda två. Med lätt rodnade kinder och med sammanbitna käkar tar Jakob farväl med oförrättat värv.

- På så vis. Då får jag tacka för din givmilda gåva och tillika önska dig lycka till i framtiden. Du besitter verkligen den karaktär som krävs för att lyckas i samhället. Jag ska inte besvära dig och dina ambitioner något mer. God middag, herr Eckhardt.

[Girig]
Rikedom: +1

-

Gertrud Lehmann, Jurist

Fredag morgon. Klarblå himmel i mitten av september. Gertrud Lehmann promenerar raskt men värdigt till sitt arbete. Det är fortfarande tidigt då det tar en ansenlig tid att ta sig till det lilla kontoret från hennes modesta bostad i utkanten av staden. Drömmen vore att ha råd med en droska till och från arbetet och det kommer att bli verklighet snart. Framtiden är ljus. Hon har redan etablerat sig och det som stadens enda kvinnliga jurist. Affärerna går så pass bra att en sekreterare redan är anställd. Se, kvinnor kan lyckas lika väl som män i vårt upplysta samhälle bara de anstränger sig. Alla kan bli vad de vill bara de jobbar hårt!

I trapphuset stannar Gertrud, som alltid, och tittar stolt på skylten till byrån: "Jurist G. Lehmann". Rosig om kinderna hänger Gertrud av sig i tamburen och hälsar på Helga. En synnerligen korrekt och ordningsam kvinna. Gertrud går in på sitt kontor och konsulterar sin kalender för att planera dagen.

Efter en knapp halvtimme knackar det på dörren och Helga kommer in. Det är avsevärt tidigare än den vanliga kaffetiden.

- Ursäkta, fröken Lehmann men det är en herre här som söker dig. Han har inte reserverat tid. Ska jag boka in en tid och be honom återkomma eller önskar ni samtala med honom? Han har artigt avböjt att meddela sitt ärende.

- Det är för att han inte vill diskutera sina angelägenheter med en kvinna, min kära Helga. Nåväl, visa in honom till mig så får han sig en chock.

Och mycket riktigt, mannen som snart dök upp vid dörren såg förvirrad ut när det inte satt en välutbildad herre bakom advokatens skrivbord, utan en dito kvinna. Men han hade också uppsynen hos någon som inte hade råd att ta hänsyn till vad som var rätt och riktigt enligt konvention - kort sagt, han hade en desperat mans utseende.

- Tack för att ni vill träffa mig herr, öh, fru Lehmann. Jo, det är så att jag har kommit i knipa. Jag eh... det var som så... det är mitt barn, han är mycket sjuk, lungsjuk, kan inte andas rätt, gör ett sånt hiskeligt ljud när han gör det, HRRR REHHHH, så. Och jag, ja jag vill ju det bästa för min familj, men medicinen, den är dyr. Så jag eh... ja, jag säger som det är - jag stal pengar från min arbetsgivare, från mitt jobb. Men ser du, dom kom på mig, och nu står jag inför ett helvete, och lille Fritz hur ska han klara sig? Ja, och nu står jag här och ber om din hjälp, för du förstår, jag har som sagt inte mycket pengar, inga alls faktiskt. Jag har gått omkring i snart sagt hela Wien för att hitta en advokat som kan hjälpa mig, eh, prå bånå.. och så kom jag till Firma Winkler & Koch, och dom gav mig glädjebeskedet att Jurist Lehmann minsann finner guds nåd i att hjälpa stackare som mig! Och nu står jag här, på knän för mitt barn, mitt lilla barns skull! Vill du hjälpa? Vill du ta mitt fall?

Gertrud misslyckas med att dölja irritationen. Läpparna trycks ihop, kinderna blossar upp och hon knyter nävarna om vartannat medan hon lyssnar på denna bedrövliga stackares predikament.

- Det verkar som att herrarna Winkler och Koch försöker spela mig ett spratt och använder dig, min unge man, som en olycklig pjäs i ett större spel. Jag ser att du ser missmodig ut. Låt mig förklara. Du förstår, jag är inte brottmålsadvokat utan familjejurist. Ditt fall är dessutom nästintill hopplöst. Du är skyldig och har tagits på bar gärning. Det enda du kan hoppas på är att domaren lyssnar på dina ömmande omständigheter och det är inte vanligt. Winkler och Koch hoppas väl att jag ska ta mig an ditt fall och misslyckas eller kanske bara ödsla min tid... men vet du vad, tillräckligt många kvinnor och barn har redan hamnat på fattigstugan. Jag tar mig an ditt fall men ha inga förhoppningar, för fri blir du inte. Och ljuger du för mig, kastar jag ut dig snabbare än du hinner säga "tukthus".

[Girig]
Rikedom: +3

***

<u>AKT II</u>
Karl Eckhart, Entreprenör

Herr Eckhardt gör själv inventering i den nyrenoverade lagerlokalen - inte för att han behöver det, nej arbetare finns det gott om. Detta är snarare att jämföras med odalbonden som går över sina marker och gläds åt sitt arbete och slit, och det är en ritual som hans anställda har förstått att unna honom.

"Förunderligt ändå", tänker Herr Eckardt, så som han brukar tänka, "att allt detta började som en återförsäljare av fickur och smycken, ur en liten - förvisso framgångsrik - butik i Wien. Nu är Eckhardt & Uhren en av landets mest förnäma tillverkare av exklusiva klockverk och guldkedjor. Kronprinsen själv har en rova i 24 karat med de där tre symbolerna på - 'E&U'".

Plötsligt blir han störd i sina nostalgiska drömmerier av sin assistent, som förläget låter höra att "ursäkta Herr Eckhardt, herrn, men det var de där herrarna som du hade bokat möte med".

- Ja det var så sant, rara du, säger Herr Eckhardt.

"Det här blir nog intressant" tänker Herr Eckhardt.

Två män och en kvinna väntar på herr Eckhardts pampiga kontor. Det är tydligt att de kommer från den lägre medelklassen. De har en bister och självsäker uppsyn och avböjer vänligt att sätta sig ned. För ett ögonblick känner sig herr Eckhardt lite osäker men han skakar snabbt av sig den olustiga känslan.

En av männen tar till ord, utan några som helst utbyten av artighetsfraser.

- Du är en rik man, herr Eckhardt. Du har blivit rik på andras bekostnad, på andras arbete. Vad vi förstår har du inte heller betalat tillbaka något till de som byggt upp din förmögenhet åt dig. Det är därför vi är här. Vi kan hjälpa dig med det. Stilla ditt samvete och få dig att framstå som den goda samarit och givmilda samhällsmedborgare som du är.

Kvinnan fortsätter prata utan minsta tillstymmelse till att herr Eckhardt ges tillfälle för genmäle.

- Vi talar såklart om Kejsardömets bortglömda del i norr, Galizien. Arbetslösheten är astronomisk och fattigdomen har flera år i rad nu lett till svält. Hur stort blir ditt bidrag till landets mest utsatta, herr Eckhardt?

Herr Eckardt väntar ett tag, men ger sedan de tre människorna ett varmt leende.

- Kära vänner, det ni säger är sant, och det ni kämpar för är tvivelsutan en god sak, en stor sak! Jag skulle, som ni säger, gärna ge mig in på samaritens sälla stigar, men säg mig en sak först - mest för att stilla min nyfikenhet förstår ni! Stämmer det, så som man hör, att ni i egenskap av välgörenhet inte skattar på samma sätt som vi andra företag gör, att ni får - välförtjänta, därom tvistas det inte - skattelättnader? Och vidare: vad är er organisation värd, i aktier och likvida medel vill säga? Förlåt en inbiten företagsman dessa frågor, men efter dessa svar kommer jag vara beredd att göra en ansenlig donation!

Snabbt och tyst utbyter de tre besökarna blickar med varandra. Den andre mannen skakar nästan obetydligt på huvudet och ena mungipan kröks något.

- Vi representerar inget företag, herr Eckhardt. Det vet ni. Vi kommer från välgörenhetsorganisationen Solidaritet. Alla pengar vi samlar in från vänliga Gudsfruktande själar går oavkortat till de behövande i Galizien. Varken vi eller någon annan i organisationen får ersättning. Du kan vara säker på att dina pengar kommer att göra den största av nytta för de allra mest behövande.

- Mina vänner, ni missförstår mig helt! Jag skulle aldrig drömma om att insinuera korruption, jag har den fullaste respekt för ert arbete och absolut tillit för att ni gör mer än jag och de flesta wienare kan hoppas att göra under en hel livstid! Vad jag menar är, det vill säga vad jag föreslår, är att utöver en donation - vilken som sagt kommer att vara substantiell - så ämnar jag att försöka göra mer ändå. Jag vill att (efter att ha fått se över era skattehandlingar, förstås - det är en formalitet, men en viktig sådan tycker jag) Eckhardt & Uhren ska vara en stöttepelare i ert arbete, att mina och företagets resurser ska finnas till ert förfogande, att användas i de logistiska och organisationella utmaningar som jag föreställer mig att ni måste möta! Vad säger ni?

Kvinnan tar till orda igen. Märkbart luttrad av otaliga kontakter med näringslivsidkare.

- Vi är djupt tacksamma för ditt engagemang men vi förfäktar vårt oberoende. Solidaritet fungerar alldeles utmärkt, tackar som frågar. Så, en sista gång, hur mycket kan vi säga att den ridderlige herr Eckhardt och hans E&U kommer att hjälpa de faderlösa i Galizien med?

Härvidlag brusar Herr Eckardt sig, röd i ansiktet av ilska.

-Enfaldiga kvinna, att du inte själv har vett att förstå vad du går miste om, jag försöker ju endast underlätta ert arbete att desto mer av den menlösa pöbeln skulle hjälpas! Men låt gå, jag ger er en donation rätt och slätt, men då vill jag att ni berättar vitt och brett för folk runtom landet vilken generös och godhjärtad människa Karl Eckhardt är. Var det allt?

[Ej girig]
Rikedom: 1

-

Gertrud Lehmann, Jurist

En sen eftermiddag i mars. Det börjar skymma och regnet smattrar mot fönstret. Gertrud har ställt i ordning skrivbordet och ska precis lämna det rymliga hörnkontoret på firman Krausse, Jagge & Lehmann när sekreteraren Fräulain Bittke knackar och stiger in. Ah, droskan är äntligen här!

- Ursäkta mig, Fru Lehmann men det här telegrammet levererades nyss och jag fick intrycket att det var ytterst angeläget att ni läste det innan ni gick hem för dagen.

Ovanligt. Ett oansenligt litet vitt kuvert med ett enkelt vitt kort inuti. Graciös handstil skrivet med penna av yttersta kvalitet: "Restaurang Domkeller. Ikväll. 19.30. Jag har ett erbjudande. /Giovanni Magliana". Namnet är bekant men går inte riktigt att placera. En fabrikör kanske? Eller en finansman? Gertrud är helt övertygad om att hon stött på mannens namn i tidningen men kan inte för sitt liv minnas var. Nå ja, Herr Lehmann får äta själv hemma ikväll.

Domkeller är en restaurang känd för såväl sin mat som sina gäster. Hit kommer endast det övre skiktet för att dinera, politiker, skådespelare, finansmän. Att bjuda hit någon är en markering i sig.

När Gertrud stiger in i restaurangsalen blir hon snabbt visad till ett bord vid vilket det sitter en man som inte tycks ha haft tålamodet att invänta sitt bordssällskap med att börja sin måltid. Det är en stilig man, runt 40, kanske 50, klädd i en figursydd kostym, skor av finaste läder och ett flådigt silverarmband från Eckhardt & Uhren.

- Ah, fru Lehmann, säger mannen samtidigt som han chevalereskt reser sig från sin stol, vad glad jag är att ni kunde komma. Slå er ner - jag hoppas ni inte har något emot att jag började, jag har en sådan hunger, förstår ni.

- Inte alls, svarar Gertrud. Ni ville träffas men jag tror inte att vi har haft nöjet förut, herr Magliana.

- Snälla nån, Giovanni räcker gott och väl. Nåväl, direkt på affärerna, jag kan respektera det. Och vilka affärer sen, jag utgår från att ni är bekant med vad det är jag och min Familj är i för sorts bransch. Jag vill minnas att du till och med var den advokat som fick min älskade kusin Gioseppe i finkan häromåret - där sitter han än.

Insikten slår Gertrud som ett knytnävsslag i magen. Giovanni Magliana. Italienska maffian. Hjärtat börjar bulta, hon känner hur hennes händer blir alldeles fuktiga av svett.

- Herr Magliana, jag lovar jag ska - - -

- Giovanni, kära ni. Och var inte orolig, Gioseppe är en jävla tölp. Dessutom gjorde ni bara ett jobb - och vilket utmärkt jobb ni gjorde, imponerande, synnerligen imponerande. Det är faktiskt det jag vill tala med dig om. Du är, utan att överdriva, en av stadens skickligaste advokater. Jag och min familj hade haft stor nytta av någon med dina talanger. Med andra ord - jag vill anställa dig, och inte för ett enskilt fall, nej, jag vill ha dig i min anställning, beredd att ta dig an flera av de fall som min familj tenderar att skapa i samband med våra... affärsmetoder. Du behöver inte sluta på ditt nuvarande jobb heller, se detta som något vid sidan av, som de säger. Jag tror nog att du ska finna ersättningen mer än överenskomlig. Så vad tror du, är vi i affärer?

Gertrud känner hur marken rasar och hon tappar fotfästet. Hon faller och är vilse. Utan råd och rädd. Men som inför många stora livsbeslut är ångesten över på ett ögonblick. Trots oro för konsekvenser och oändligt många olika framtidsscenarier vet man innerst inne vad man vill. Vad som är rätt. Sanningen. Oavsett hur jobbigt och svårt det blir är valet i slutändan väldigt enkelt och ofrånkomligt. Självklart på något sätt. Man vet vad man vill.

- Ja, självklart.

- Hhrm hovmästaren! Kan jag få kika på menyn, tack.

[Girig]
Rikedom: 3+1=4

***

AKT 3
Karl Eckhart, Entreprenör

Herr Eckhardt själv i sin etagevåning, förstrött inspekterande väggarnas tavlor, golvens dyrbara mattor, den vackert förgyllda pendylen och lägenhetens allmänna rikedom.

"Intet". Tänker Herr Eckardt, "Intet är det värt. Det är bra märkligt, i min ungdom var detta precis vad jag drömde om, och mitt arbetsliv har vigts åt att sträva hit. Rikedom, framgång. Men intet. Varje år läggs mer guld på högen, och varje nytt mynt tycks minska glädjen hos det förra. Är detta allt som blev? Glitter och prål.".

Karl Eckhardts förbittring är det många som har lagt märke till, att Eckhardt & Uhren går bättre än någonsin tycks inte intressera honom. Senast någon såg en låga i hans ögon var när han lyckades kväsa välgörenhetsorganisationen Solidaritet över någon upplevd orättvisa mot honom flera år tidigare.

"Sann rikedom kommer inte ur valör", tänker Herr Eckhardt, "en riktigt rik man kan kontrollera ett helt land, utan att spendera så mycket som ett öre. Makt! Politik! Där har vi rikedom som bara ökar ju mer man spenderar den! Men jag börjar bli gammal, hur skulle jag nu kunna byta bana?"

Dörrklockan ringer.

Hushållerskan kommer in med herr Eckhardts svärmor, Beatha. Alltid exakt i tid. Med sig har hon det tyska kejsarrikets ambassadör i Wien, Günther Rabst. Båda är, för sin ställning, vardagligt klädda. Beatha Hibschtein i djupblå klänning och herr Rabst i kostym av enklare snitt. Det är trots allt en inofficiell, om än viktig, sammankomst.

Det serveras kaffe och apfelstrudel i salongen. Efter att allahanda artigheter och kallprat avhandlats, tar Ambassadör Rabst till orda för att dryfta besökets egentliga syfte.

- Jag vet inte hur väl insatt Ni är Afrikafrågor men vi har vid det här laget nu tillskansat oss ansenliga kolonier. Endast Frankrike och England besitter större arealer. Dessa kolonier kan vara kolossalt lukrativa men likväl kostsamma mardrömmar. Det behövs gott ledarskap. Rationella och företagsamma män. Män som vet vad som krävs för att driva entreprenad och hur man skapar vinst. Män som Ni, herr Eckhardt. Det är absolut ingen enkel position. Trots allt vi åstadkommit i Tyska Västafrika är det svårt att erbjuda samma bekvämligheter där som här i civilisationens vagga. Uppdraget är för män som vågar. Pionjärer som Magellan och Columbus. Män med mod och kraft. Män som vill förändra och inte bara leva, utan än skapa historia.

Herr Rabst smuttar på kaffet, lutar sig tillbaka i schäslongen och inväntar en reaktion från herr Eckhardt.

- Kära vän, älskade svärmor, om ni bara visste, om ni bara hade anat så lite som en flik av den tacksamhet jag känner i denna stund! Alldeles innan ni kom in hit till min enkla boning så satt jag i den djupaste av avgrunder, ja jag skäms inte för att säga det. Du, ärade svärmor, du måste ha märkt av mitt svårmod de senaste åren, det vet jag att du gjort och det vill jag be om ursäkt för. Ni förstår, jag har suttit och längtat efter något stort, något av verklig vikt, och så kommer du, Herr Ambassadör och erbjuder mig en chans att göra något betydande!
Så ja, min vän, jag tackar ja åt ditt erbjudande. Jag ställer upp för er, och för det strålande Tyskland. Må det finnas i tusende år!

[Girig]
Rikedom: 1+1=2

-

Gertrud Lehmann, Jurist

En mild och ljuvlig försommardag. Gertrud sitter i baksätet på en fabriksny Mercedes-Benz med nedfälld sufflett. Hennes hår är ordentligt uppsatt för att inte fladdra i vinden. Chauffören är tyst vilket behagar henne, då hon kan njuta av omgivningar. Bilen slingrar fram på ojämna grusvägar i den otroligt vackra Wachaudalen, en timme utanför Wien. Danau har skurit sig brant ned i landskapet som består av smaragdgröna sluttningar, lummiga skogar och lantställen, herrgårdar och slott åt huvudstadens elit. Getrud är på väg till sina svärföräldrars sommarresidens. Äktenskapet med deras odåga till son är sedan länge dött och endast en administrativ uppgörelse. De är fullständigt medvetna om sin avkommas mediokra person och därför har de endast bjudit Getrud den här gången.

Getrud ler när de far förbi medeltida kloster, renässanspalats och tidlösa borgruiner. Solen glittrar på floden. Det här kommer vara stort. Det här innebär en förändring. Bilen svänger in på ägornas privata väg och de kör långsamt genom allén. Långt där framme, står svärföräldrarna på trappan och väntar. Klädda i strålande vitt.

- Välkommen, välkommen kära du, säger svärmodern. Gud, du ser fullkomligt gudomlig ut, kom in, kom in.

Tillsammans sätter sig alla tre på verandan som vetter mot den vackra trädgården som precis börjat stå i blom. Rödvin blandat med vischyvatten serveras, tillsammans med ostar och charkuterier.

- Säg mig, kära Gertrud, du tycker om att vara här, gör du inte? Nå, jag vet att vår son inte har gett dig den glädje du förtjänar, men du ska veta att vi ser dig som en dotter - ja vi är rentav mer stolta över dig än någonsin Alfred!

- Ja, Ilse, här stormtrivs jag, med dig, och med dig älskade styvfar. Era känslor är flerfaldigat besvarade.

- Nå, flikar styvfadern in, det gläder oss. Men då smärtar det också att behöva meddela att detta vårt välstånd är under hot att tillintetgöras. Det är skatten förstår du. Staten har höjt skatten för oss stackare som haft dumheten att kämpa för ett bättre liv, och dela ut vad som finns kvar till de som har slösat bort sin tid på annat. Säg mig är det rättvisa?!

- Hans, tänk på ditt hjärta, påminner Ilse.

- Hrm, tack kära du. Säg mig, Gertrud, du som är en framstående advokat, du måste ha koll på de rättsliga detaljerna för beskattning? Visst måtte det finnas lagliga - eller i minsta fall semi-lagliga - vägar runt dessa blodsugande skattmasar? Skulle du kunna kolla igenom företagets senaste deklaration och se om det finns några… ska vi säga juridiska gömmor där vi hade kunnat lägga våra hårt förvärvade tillgångar? I utbyte så får du, utöver fortsatta eftermiddagar hör på herrgården, en duktig avkastning för dina besvär. Vi ärligt strävande människor måste hålla ihop, tycker du inte?

- Hans, Ilse, ni är fantastiska människor. Omtänksamma och givmilda. Ni har alltid varit otroligt vänliga och hjälpsamma mot mig. Och andra. Till och med de som inte förtjänade det. Föredömliga kristna.

Självklart kommer jag att göra allt jag kan för hjälpa till på mitt lilla vis. Jag kommer aldrig kunna återgälda er men se det som ett litet bidrag.

Ni förstår, det finns såklart sätt. Man behöver bara vara lite kreativ och… noggrann. Lagarna är aldrig utan svagheter. De är gjorda för att täcka in allt och då är vissa delar… låt oss säga, tolkningsbara. Ni minns kanske när jag lyckades visa hur polis och åklagare begått så pass allvarliga misstag under utredningen mot herr Bagglia att rättegången ogiltigförklarades?

Visst är det här en särdeles ljuvlig eftermiddag i dalen? Och visst har körsbärsträden slagit ut? Ska vi ta en promenad i trädgården, kära ni?

[Girig]
Rikedom: 4+3=7

***

REVOLUTION
- Det ser illa ut, Gertrud, riktigt illa.

Karl och hans advokat sitter på Kafe Parnassus och delar en flaska vin.

- Helga och hennes rörelse får fler och fler sympatisörer för var dag som går, hon har lyckats få folk att tro att det är vi som är ansvariga för deras misär. Ja, du räknas bland de skyldiga du med, Gertrud, vilket jag är övertygad om att du vet. Det ser illa ut, riktigt illa.

- Karl, sluta oroa dig. Det ser mycket värre ut än det är. Tidningarna älskar dramatik och inget skapar rubriker som revolution.

- Du vet hur såna kommunister fungerar. De skriker och slåss och innan du vet ordet av det bråkar de inbördes, splittras och vi kan sopa tillbaka dem hem till rännstenen. De kan inte organisera sig och de saknar disciplin. De har varken taktiken eller tålamodet att genomföra något avgörande. De vet inget om ledarskap. Lita på mig. Du kan vara lugn.

- Ja, om du säger det så, jag har alltid litat på ditt omdöme, och… tror du alltså att detta är i övergående, så är det väl så. Jag förstår bara inte, nej jag förstår inte - varför vill dessa henska människor rucka på den naturliga ordningen, så här…?! Men du har rätt, kära Gertrud, jag ska lugna mina nerver. Tillsammans är vi starka.

Karl Eckhart, Entreprenör - Flyr
Gertrud Lehmann, Jurist - Stannar

Det blir revolution!

***

EPILOG

Karl Eckhart, Entreprenör
Brasilien, 1951

- Uma cerveja, obrigado.

Det är en grånad gammal man som sitter vid bardisken och med tysk brytning gör sin beställning.

- Vän, ni är tysk? frågar bartendern på tyska, ett språk han behövt använda mer och mer de senaste åren.

- Tysk via Österrike, kan man säga. Dubbelt emigrerad, svarar åldringen.

- Kriget, va?

- Den här vändan, visst. Det tyska projektet gick om intet, såsom planer tenderar att göra.

- Österrike, där är fint, ja? Berg!

- Ha. Där var fint, där brukade finnas klass. Men när den så kallade revolutionen kom tvingades den civiliserade delen av landet på flykt. Och de av oss som stannade, ja.. de…

Gubbens ögon tåras och han får något vemodigt i blicken, så som människor får när de tänker på vad som varit, och vänner som gått förlorade.

-

Gertrud Lehmann, Jurist
Budapest, 1929

Ytterligare en exklusiv droska stannar utanför Operahuset. Det är urpremiär för Trollflöjten (för vilken gång i ordningen är det ingen som håller reda på). Budapests societet anländer och glänser på röda mattan i blixtarna från tidningsfotografernas blixtar. En kvinna i 60-årsåldern med grånande lockar kliver ur. Håret är uppsatt med ädelstenar och klänningen i finaste kinesiska siden. Hals, handleder och fingrar är smyckade med diamanter, rubiner och smaragder värdiga en kunglig kröning. Kvinnan ler stramt när droskans dörr öppnas. Hon tar kuskens hand som stöd ned för de två trappstegen. Hon ska just börja gå uppför trapporna när hon hejdar sig och vänder ansiktet halvt bakåt mot kusken.

- Tack och god kväll, Gertrud.